

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci stěžovatele: **A. H.**, zastoupeného JUDr. Josefem Tobiškou, advokátem se sídlem Jeřábkova 5, Brno, o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2012, čj. 8 Ca 291/2008 - 48,

t a k t o :

- I. Žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků za řízení o kasační stížnosti **se zamítá.**
- II. Žádost stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se zamítá.**
- III. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Žalobou ze dne 21. 7. 2008 se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí Státní energetické inspekce, ústředního inspektorátu ze dne 9. 6. 2008, čj. 631/08/90.212/VO, a zrušení rozhodnutí Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Jihomoravský kraj ze dne 25. 3. 2008, čj. 2330/07/062.101/LO.

II.

2. Městský soud v Praze usnesením ze dne 30. 1. 2012, čj. 8 Ca 291/2008 - 48, žalobu odmítl.

III.

3. Stěžovatel brojil proti usnesení městského soudu kasační stížností ze dne 29. 3. 2012. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. V tomto směru uvedl, že *„nemá dostatek finančních prostředků na zaplacení advokáta, protože je dlouhodobě nezaměstnaný (od r. 2009) a nepobírá žádné finanční podpory.“* V příloze kasační stížnosti stěžovatel zaslal soudu Potvrzení o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a o poskytování podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci.

4. Podáním ze dne 12. 4. 2012 byla Nejvyššímu správnímu soudu předložena plná moc, na základě které stěžovatel zmocnil advokáta JUDr. Josefa Tobišku k podání kasační stížnosti proti usnesení městského soudu a k řízení o ní. Na daném podání byly vylepeny i kolkové známky v hodnotě 5000 Kč. Obsahem předmětného doplnění kasační stížnosti byla mimo jiné i žádost stěžovatele o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

IV.

5. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. platí, že „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.“

6. Smyslem institutu osvobození od soudních poplatků je umožnit přístup k soudu i těm, kteří se nachází v tíživé majetkové situaci, tj. aby povinnost zaplatit příslušný soudní poplatek nebránila těmto osobám v uplatnění či bránění jejich práv před soudem. Osvobození od soudních poplatků je tak možno přiznat osobě, která z objektivních důvodů není schopna soudní poplatek zaplatit a nemá jinou možnost, jak se domoci svých práv než soudní cestou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2006, čj. 5 Afs 155/2005 - 172, veškerá rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V projednávané věci stěžovatel sám po podání žádosti o osvobození daný soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti zaplatil (dle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích), aniž by vyčkal rozhodnutí Nejvyššího správního soudu při posuzování této žádosti. Zdejší soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, neboť jeho jednání zcela zjevně svědčí o tom, že je evidentně schopen soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti zaplatit. Povinnost k zaplacení soudního poplatku ani jeho výše tedy stěžovateli nebrání v uplatňování jeho práv soudní cestou. Zdejší soud navíc v projednávané věci nepředpokládá vznik dalších nákladů řízení. Ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. proto Nejvyšší správní soud výrokem I. tohoto usnesení zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků. Ostatně, pokud stěžovatel soudní poplatek zaplatil, jeho žádost o osvobození od soudních poplatků se jeví bezpředmětnou.

7. Ve vztahu k žádosti stěžovatele o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud poukazuje na § 35 odst. 8 s. ř. s., který stanoví, že „[N]avrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že předpokladem k ustanovení zástupce z řad advokátů je splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 - 77). V návaznosti na závěr vyslovený v předchozím bodě tohoto rozhodnutí tak zdejší soud nemohl vyhovět ani této žádosti stěžovatele. Výrokem II. tohoto usnesení proto Nejvyšší správní soud žádost stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítl. Zároveň zdejší soud podotýká, že si stěžovatel sám v mezidobí zvolil advokáta k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Zvolený právní zástupce podáním ze dne 12. 4. 2012 doplnil důvody kasační stížnosti. V posuzovaném případě tedy není splněna ani druhá podmínka stanovená v § 35 odst. 8 s. ř. s., neboť ustanovení zástupce stěžovateli není nezbytně třeba k ochraně jeho práv. Zdejší soud proto považuje i žádost stěžovatele o ustanovení zástupce za bezpředmětnou.

8. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. může soud přiznat kasační stížnosti odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle ustálené judikatury správních soudů přitom povinnost tvrdit a prokázat vznik takové újmy stíhá navrhovatele (srov. např. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 10. 2003,

čj. 52 Ca 9/2003 - 144, č. 87/2004 Sb. NSS). V případě, že navrhovatel břemeno tvrzení či důkazní neunes, je proto třeba návrh na přiznání odkladného účinku zamítnout.

9. V projednávané věci stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nijak neodůvodnil. V situaci, kdy stěžovatel neuvedl žádná tvrzení, která by svědčila o hrozbě kvalifikované újmy, tak Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než jeho žádost bez dalšího zamítnout (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2003, čj. 1 Ads 10/2003 - 52, č. 46/2004 Sb. NSS). O daném návrhu přitom zdejší soud rozhodl výrokem III. tohoto usnesení. Pro úplnost soud dodává, že rozhodnutím o žádosti na přiznání odkladného účinku žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. června 2012

JUDr. Jan Passer
předseda senátu